

MEZUNİYET ÖNCESİ TIP EĞİTİMİ ULUSAL STANDARTLARI

2025

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	1
ÖNSÖZ	2
AÇIKLAMALAR	3
STANDARTLAR	6
1. KURUMSAL KİMLİK.....	6
1.1. KURUMSAL AMAÇ VE HEDEFLER.....	6
1.2. KALİTE GÜVENCESİ VE SÜREKLİ NİTELİK GELİŞİMİ.....	6
1.3. SOSYAL HESAP VEREBİLİRLİK	7
1.4. ÖĞRENCİLER VE ÇALIŞANLARIN İYİLİK HALİ ¹	8
2. EĞİTİM PROGRAMININ ÖZELLİKLERİ	9
2.1. MEZUNLARIN YETKİNLİK VE YETERLİKLERİ	9
2.2. PROGRAMIN YAPISI	10
2.3. EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ	10
2.4. ENTEGRASYON	11
2.5. BİLİM OKUR YAZARLIĞI VE ANALİTİK DÜŞÜNME.....	11
2.6. TOPLUM TEMELLİ EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMALARI.....	12
2.7. ÖĞRENCİLERİN KİŞİSEL VE MESLEKSEL GELİŞİMLERİNİN DESTEKLENMESİ	13
2.8. ÖĞRENCİ KAZANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	14
2.9. EĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ	15
3. ÖĞRENCİLER	16
3.1. ÖĞRENCİ SAYISI	16
3.2. ÖĞRENCİ GÖREV VE SORUMLULUKLARI	16
3.3. ÖĞRENCİLERLE İLETİŞİM.....	16
3.4. ÖĞRENCİ DANIŞMANLIĞI	17
3.5. KARIYER GELİŞİMİ VE ÖĞRENCİ TOPLULUKLARI	18
4. AKADEMİK KADRO	19
4.1. AKADEMİK KADRONUN YAPISI	19
4.2. AKADEMİK KADRONUN EĞİTİCİLİK NİTELİKLERİ	19
4.3. AKADEMİK KADRONUN MEZUNİYET ÖNCESİ EĞİTİMLE İLGİLİ GÖREVLERİ*	20
4.4. AKADEMİK KADRONUN DİĞER GÖREVLERİ	21
5. ALTYAPI VE OLANAKLAR.....	22
5.1. FİZİKSEL ALTYAPI, DONANIM VE TEKNOLOJİK OLANAKLAR	22
5.2. KLİNİK EĞİTİM ORTAMLARI VE HASTA ÇEŞİTLİLİĞİ	23
5.3. BİLGİYE ERİŞİM OLANAKLARI.....	23
5.4. EĞİTİM ORTAMLARININ FİZİKSEL GÜVENLİĞİ İLE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	24
6. YÖNETİŞİM	25
6.1. EĞİTİMİN ÖRGÜTLENMESİ	25
6.2. ÖĞRENCİ İŞLERİ VE DİĞER TEKNİK-İDARİ DESTEK BİRİMLERİ	26
6.3. BELGELEME VE ARŞİV SİSTEMİ	26
6.4. TIP EĞİTİMİ BİLİMİ DESTEĞİ	26
6.5. MALİ KAYNAK VE OLANAKLAR.....	27
6.6. EĞİTİM-ÖĞRETİMİN BAŞKA KURUMLARIN İŞBİRLİĞİ İLE YÜRÜTÜLMESİ*	28
6.7. OLAĞANDIŞI DURUMLARDA EĞİTİMİN SÜRDÜRÜLMESİ	28
EK TABLOLAR	29
AÇIKLAMALAR	31

Tıp eğitiminin temel amacı toplumsal sağlığın gelişmelerini sağlayan ve sağlık alanında değişim yapabilen “iyi hekim” yetiştirmektir. Hekimlerin kendilerine, hastalarına, mesleklerine ve topluma karşı sorumlulukları vardır. Bu amaç ve sorumlulukların karşılanması için tıp eğitiminin niteliği önemlidir. Tıp eğitiminin niteliğini etkileyen önemli tehditler vardır. Evrensel olarak son 20 yılda tıp eğitiminin niteliği tartışılmakta ve mezunların niteliği sorgulanmaktadır. Eğitim programlarının akreditasyonu bu tehditlere karşı önemli bir araçtır.

Akreditasyon, tanımlanmış standartlar ile bir eğitim programının dış değerlendirme sürecidir. Kurumlar akreditasyon süreci ile sürekli nitelik geliştirme kültürleri kazanarak programlarının yenilenmesini, geliştirilmesini ve sürdürülmesini sağlarlar. Akreditasyon bu süreçte bir araç olarak görülmelidir. Standartlar da akreditasyon için bir araçtır.

Türkiye’de Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartlarını ilk kez 2009 yılında Tıp Dekanlar Konseyi tarafından kurulan Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu (UTEAK) tarafından tanımlanmış ve tıp eğitimi program akreditasyonu 2010 yılında ülkemizde başlamıştır. 2011 yılında Tıp Eğitimi Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneğinin kurulması ile sürdürülmüştür. Kuruluşundan bugün kadar geçen 15 yılda Türkiye’de mezuniyet öncesi tıp eğitimi programlarının yaklaşık %60’ı akreditasyon süreçlerini tamamlamıştır.

Bu süreçte kullanılan Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları her yıl deneyimler üzerinden değerlendirilmiş ve küçük bazı değişiklikler yapılmıştır. 2018 yılında standartlar geniş bir değerlendirmeden sonra yenilenmiştir. Standartların dinamik ve günün gereksinimlerini karşılayan, uygulanabilir ve anlaşılabilir olmalıdır. Bu hususlar göz önünde bulundurularak Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları bir yılın üzerinde yapılan çalışmalarla, tüm bileşenlerin görüşleri alınarak yenilenmiştir. Bu çalışmaları büyük bir özveri ve emekle yürüten Standartları Belirleme ve Geliştirme Komisyonumuz üyelerine, katkı sunan ve destek veren herkese teşekkür ederiz.

Akreditasyon süreçlerini geliştirerek sürdürmek temel amaç ve hedefimizdir. Amacımız Türkiye’de tıp eğitiminin niteliğini yükseltmek ve daha nitelikli mezunların yetişmesini sağlamaktır.

Daha nitelikli bir tıp eğitimi ve sağlık hizmet sunumu için hep birlikte, el ele .

Saygı ve dostlukla,

Dr. İskender Sayek

TEPDAD Yönetim Kurulu Başkanı

Standartları Belirleme ve Geliştirme Kurulu'nun standartları gözden geçirme çalışmaları 2022 yılında dış paydaşların standartlara dair görüşlerini topladığı bir anket çalışması ile başladı. Aynı yıl Ağustos ayında yapılan TEPDAD çalıştayında, değerlendiricilerin standartları kullanırken karşılaştıkları sorunlar bir etiketleme çalışması ile belirlendi. Toplanan görüşler çerçevesinde hazırlanan standart belirleme ilkeleri, yöntemi ve yol haritası TEPDAD Kurul ve Komisyonlarını 2024 yılındaki ilk yüz yüze toplantısında Ankara'da toplantısında iç paydaşlara sunuldu. Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi değerlendirme alanları için yeni oluşturulan sistematik ve standartlar alınan iç paydaş geri bildirimlerin katkısı ile şekillendirilerek 2024 Ağustos ayında yapılan TEPDAD çalıştayında kurul ve komisyonların, Kasım 2024'te ise dış paydaşların görüşüne sunuldu. Dış paydaş görüşleri eşliğinde tüm kurul ve komisyon üyelerinin tartışmasına açılan standartlar, 2025 yılı Mart-Mayıs aylarında Yönetim Kurulu' toplantılarında görüşülerek son haline getirildi ve kabul edildi.

TEPDAD 2025 Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları 6 tema altında belirlenmiş toplam 33 temel standarttan oluşmaktadır. Yeni standartlar da gelişim standardı bulunmamaktadır. Standartlar aşağıdaki kalite özelliklerine uygun olarak belirlenmişlerdir.

- **Yetki ve olanak özelliği:** Tıp fakültelerinin kendi olanak ve yetkilerinde olan örgütlenme, kadrolaşma, yönetim, donanım ve içerik hakkında olmalı. Kurum dışı karar verilen (ör. YÖK) bileşenleri içermemelidir,
- **Uygulanabilirlik özelliği:** Uygulanabilir olmalı, güncel mevzuat ve koşullar çerçevesinde gerçekleştirilebilecek olmalıdır,
- **Eğitime odaklı olma özelliği:** Tıp fakültesi mezunlarının ve toplumun gereksinimine yanıt verebilecek tıp eğitimi ile doğrudan ilişkili olmalıdır,
- **Geliştirebilirlik - süreklilik özelliği:** Uygulandığında tıp fakültelerinde sağlanan eğitimin kalitesini anında ve zamanla geliştirecek nitelikte olmalı, kendisi de zaman içinde gelişmeye açık olacak şekilde tasarlanmış olmalıdır,
- **Değerlendirilebilirlik özelliği:** Standardın karşılanma durumu kanıtlar ve gözlemlere dayanarak objektif ve tekrarlanabilir şekilde değerlendirilebilmelidir,
- **Özgüllük özelliği:** Standardın tanımladığı alan ya da özellik açık ve anlaşılır olmalı, değerlendirme sırasında bir başka standartla örtüşmemelidir,
- **İşlevsellik özelliği:** Belli yöntem ve uygulamaları dikte etmek yerine çeşitlilik ve yaratıcı uygulama ya da çözümlere fırsat vermelidir.

Standartların kullanımı

Standartların yeni formatı ve farklı bölümlerin işlev ve içeriklerine ilişkin açıklamaları aşağıdaki gibidir:

Tema sıra numarası ve adı:

1. KURUMSAL KİMLİK

Standartın nümerik kodu ve adı:

1.4. ÖĞRENCİLER VE ÇALIŞANLARIN İYİLİK HALİ¹

Standart metni:

Tıp fakültesi, öğrenciler ve çalışanlarının iyilik halinin desteklenmesini sağlayacak kurumsal stratejiler geliştirmiş ve uygulamaktadır.

Standart açıklaması:

- Fakülte, öğrenciler ve çalışanlarının fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini korumaya ve geliştirmeye yönelik hedeflerini belirlemiştir.
- Bu hedeflere ulaşmak için stratejiler geliştirmiştir.
- Beslenme, barınma ve ulaşım olanaklarını değerlendirmekte ve geliştirmektedir.
- Fakülte ayrımcılık, örseleme (mobbing) ve taciz gibi yıkıcı davranışların yaygınlığı ve nedenlerini belirlemekte, izlemekte ve önleyici tedbirler almaktadır.

Standartla ilgili olarak özdeğerlendirme raporunda bulunması gerekenler:

Özdeğerlendirme raporunda, fakültenin iyilik halini koruma ve geliştirmeye yönelik kurumsal hedef ve stratejilerinin neler olduğu paylaşılmalı, bu doğrultuda yapılan düzenlemeler ve iyilik halinin nasıl izlendiği açıklanmalıdır.

Standartın karşılanabilme kriterleri:

Standartın karşılanabilmesi için a) Fakültenin iyilik halinin geliştirilmesine yönelik hedef ve stratejilerini gösterir belgeler ile b) iyilik halinin izlenmesinde ve değerlendirilmesinde kullanılan düzenek/mekanizma/faaliyetlere ilişkin örnekler ve raporların sunulması gereklidir.

Özel koşul ya da durum:

**Bu standart 2026 ve sonrasında başvuran kurumlar için geçerli olacaktır.*

Her standart ait olduğu tema başlığı altında tema sıra numarası ve o temadaki standardın sıra numarasından oluşan bir desimal kod (örneğin 1.1; birinci tema, birinci standart) ile birlikte yazılmış “standart adı” ile başlamaktadır. Desimal ve ad satırının hemen altında koyu punto ile yazılı standart asıl metni, bunun hemen altında ise gerektiğinde ayrı maddeler ve/veya paragraf halinde de olabilen standart açıklaması bulunmaktadır. Standart adı, asıl metin ve açıklaması **hepsi birlikte** standardın tamamını oluşturmaktadırlar

(mavi zemin alanı) ve standart yanıtlanırken ya da değerlendirilirken **birlikte** ele alınmalı, yanıt ya da değerlendirmenin tüm bileşenleri içerdiğinden emin olunmalıdır.

Mavi alanın altında kahverengi alanda standartla ilgili olarak ÖDR raporunda neler bulunması **gerektiği** açıklanmıştır. ÖDR’de standarda yanıt tanımlanan içerikten az olmamalı, belirtilen bilgi ya da açıklamalar kanıtlarla desteklenmelidir.

Son olarak yeşil alanda standardın karşılanmasında kullanılacak kriterler tanımlanmıştır. Maddeler halinde sıralanmış bileşenlerin **hepsinin birlikte** karşılanması gereklidir.

Standartın uygulanması ve/veya karşılanma kriterleri ile ilgili özel bir koşul ya da durum varsa en sonda * işareti ardından belirtilmiştir.

Standart metninin herhangi bir yerinde ayrıca açıklanması gerekebileceği düşünülen terim ya da kavramlar, ilgili sözcüğün hemen ardından üst yazı olarak numaralandırılarak (örneğin İYİLİK HALİ) en sonda açıklanmıştır. Hem kurumlar hem de değerlendiriciler, farklı görüş ve anlayışları olsa da, bu açıklamaları kullanmalıdırlar.

Son olarak, standartlardan sonra akademik kadronun ve fiziksel altyapı, donanım ve olanakların yeterliliğini irdeleyebilmek için iki adet tablo verilmiştir. Bu sayede verilerin uygun şekil ve formatta olmasının sağlanacağı düşünülmektedir ve tabloların **açıklamaların eşliğinde eksiksiz** doldurulmaları gerekmektedir.

Dr. Yakup Sancar Barış

Standartları Belirleme ve Geliştirme Komisyonu Başkanı

STANDARTLAR

1. KURUMSAL KİMLİK

1.1. KURUMSAL AMAÇ VE HEDEFLER

Fakültenin misyonu, vizyonu ve değerleri ile uyumlu kurumsal amaç ve hedefleri belirlenmiş ve paylaşılmaktadır.

- Fakülte, kurumsal kültüründen kaynaklanan değerleri çerçevesinde misyon ve vizyon tanımlamasını yapmıştır.
- Eğitim, araştırma ve sağlık hizmet sunumu için uluslararası, ulusal ve/veya yerelde ulaşılması planlanan amaçlar ve hedefler geniş katılımı ile belirlenmiştir.
- Kurumsal amaç ve hedeflerini, eğitim verdiği dillerde kamu erişimine açık şekilde duyurmuştur.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin misyon, vizyon ve değerleri ile etkinlik alanlarına ait amaç ve hedeflerini ne zaman ve nasıl belirlediğine dair açıklama ve belgeler bulunmalı; bunların eğitim verilen tüm dillerde kamuya paylaşılmasına olanak sağlayan araç ve yöntemler belirtilmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) misyon ve vizyon beyanları, b) fakültenin değerleri ile c) eğitim, araştırma ve hizmetle ilgili kurumsal amaç ve hedeflerin fakültenin eğitim verdiği dillerde kamuya paylaşıldığının kanıtlanması gereklidir.

1.2. KALİTE GÜVENCESİ VE SÜREKLİ NİTELİK GELİŞİMİ

Fakülte, misyonu, vizyonu, değerleri, amaç ve hedefleri doğrultusunda niteliği güvence altına almaya ve sürekli nitelik gelişimini sağlamaya yönelik kurumsal bir yapılanmaya sahiptir.

- Fakülte, ileriye dönük planları ile orta vadede gerçekleştirmiş olduğu etkinliklerin, ilan ettiği kurumsal amaç ve hedeflerle uyumluluğunu değerlendirmektedir.
- Planlanan hedeflere ulaşma durumu ve birimlerin bu yöndeki performansları periyodik olarak değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları sürekli gelişime yönelik şekilde raporlanmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin amaç ve hedefleriyle uyumlu kurumsal planlama ve değerlendirme düzeneğinin açıklanması ve işleyişine dair kanıtların (toplantı/karar tutanakları gibi) sunulması gereklidir. Fakültenin stratejik planı ya da üniversitenin stratejik planı ile uyumlu ancak ayrı bir belge şeklinde,

fakültenin etkinlik alanlarını kapsayacak planlama, değerlendirme ve raporlamaların yapıldığı kanıtlanmalı/belgelenmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için; a) fakültenin kendisine ait kurumsal planlama ve değerlendirme düzeneği açıklanmalı, ilgili toplantı/karar tutanakları vb. belgelenebilmeli ve b) bu planlama ve değerlendirmeye yönelik olan ve son 3 yıl içinde yapılmış en az bir adet yıllık raporlama gösterilebilmelidir.

1.3. SOSYAL HESAP VEREBİLİRLİK

Fakülte sosyal yükümlülük kavramı çerçevesinde durum analizi yapmış ve kamuya paylaşmıştır.

- Fakülte, kaynaklarını, etkinliklerini ve planlarını toplumun yararı ve gelişimi için uygun ve verimli şekilde kullandığını düzenli olarak değerlendirmektedir.
- Değerlendirme sonuçları ve yeni etkinlikler kamu ile paylaşılmaktadır.
- Değerlendirme sonuçlarına göre iyileştirici düzenlemeler yapmakta ve/veya yeni hedef ve stratejiler belirlemektedir.
- Fakülte değerlendirme yapmak ve buna bağlı uygulamaları hayata geçirmek için *Türkiye Sosyal Güvenilir Tıp Fakültesi Belirleyicileri Ulusal Belgesi*'ni kılavuz almaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda Türkiye Sosyal Güvenilir Tıp Fakültesi Belirleyicileri Ulusal Belgesi'ne uygun beş başlıklı durum analizine dair takvim, yöntem ve sonuçlarla, kamunun bilgilendirilmesine dair açıklama ve kanıtlar bulunmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için fakültenin eğitim, araştırma ve hizmet ile ilgili olarak Türkiye Sosyal Güvenilir Tıp Fakültesi Belirleyicileri Ulusal Belgesi'ne uygun içerikli, son altı yılı kapsayan ve son üç yıl içinde yapılmış bir durum analizi çalışması bulunmalı, analiz sonuçları ve buna dair yeni etkinlikler raporlanmış ve kamuya paylaşılmış olmalıdır.

1.4. ÖĞRENCİLER VE ÇALIŞANLARIN İYİLİK HALİ¹

Tıp fakültesi, öğrenciler ve çalışanlarının iyilik halinin desteklenmesini sağlayacak kurumsal stratejiler geliştirmiş ve uygulamaktadır.

- Fakülte, öğrenciler ve çalışanlarının fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini korumaya ve geliştirmeye yönelik hedeflerini belirlemiştir.
- Bu hedeflere ulaşmak için stratejiler geliştirmiştir.
- Beslenme, barınma ve ulaşım olanaklarını değerlendirmekte ve geliştirmektedir.
- Fakülte ayrımcılık, örseleme (mobbing) ve taciz gibi yıkıcı davranışların yaygınlığı ve nedenlerini belirlemekte, izlemekte ve önleyici tedbirler almaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda, fakültenin iyilik halini koruma ve geliştirmeye yönelik kurumsal hedef ve stratejilerinin neler olduğu paylaşılmalı, bu doğrultuda yapılan düzenlemeler ve iyilik halinin nasıl izlendiği açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) Fakültenin iyilik halinin geliştirilmesine yönelik hedef ve stratejilerini gösterir belgeler ile b) iyilik halinin izlenmesinde ve değerlendirilmesinde kullanılan düzenek/meکانizma/faaliyetlere ilişkin örnekler ve raporların sunulması gereklidir.

**Bu standart 2026 ve sonrasında başvuran kurumlar için geçerli olacaktır.*

2. EĞİTİM PROGRAMININ ÖZELLİKLERİ

2.1. MEZUNLARIN YETKİNLİK VE YETERLİKLERİ

Eğitim programının mezuniyet aşamasında kazandırmayı amaçladığı yetkinlik ve yeterlikler tanımlanmıştır.

- Mezuniyet aşamasına ulaşmış tüm öğrencilerin hangi yetkinlik ve yeterlikleri, hangi düzeyde kazanacakları belirlenmiş ve ilan edilmiştir.
- İlan edilen yetkinlik ve yeterliklerin Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi'ndeki 7. düzey yetkinlik ve yeterliklerle uyumlu olduğu analitik bir çalışmayla gösterilmiştir.
- Eğitim programının, güncel Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'nın (UÇEP) tüm bileşenleri için belirtilen minimum kapsam ve düzeyi sağladığı analitik bir çalışmayla gösterilmiştir.

Özdeğerlendirme raporunda eğitim programıyla mezuniyet aşamasında sağlanması/kazandırılması beklenen yetkinlik ve yeterlikler açıklanmalı, her yeterlik için minimum düzey tanımlanmalı, bunların iç ve dış paydaşların serbestçe erişebilecekleri şekilde yayımlandıklarına dair kanıtlar (ağ adresleri, internet bağlantıları, basılı belgeler) sunulmalıdır. Yetkinlik ve yeterliklerin ne zaman, hangi yöntemlerle belirlendiği açıklanmalıdır. Mezuniyette kazanılmış olması beklenen yetkinlik ve yeterliklerin kapsam ve düzeylerinin TYYÇ ve güncel UÇEP'le uyumu değerlendirilmeli, bu konuda daha önce yapılmış çalışma varsa yöntem ve sonuçlarıyla açıklanmalıdır. TYYÇ ve güncel UÇEP'te tanımlanan kapsam ve minimum düzeyi aşan durumlar ayrıca belirtilmeli ve gerekçeleri ile açıklanmalıdır. Program içeriğinin güncel UÇEP'le uyumu değerlendirilmeli, bu konuda daha önce yapılmış çalışma varsa yöntem ve sonuçlarıyla açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için internet üzerinden herkesin ulaşabileceği, mezuniyet aşamasında öğrencinin kazanmış olması beklenen yetkinlikler/yeterlikler ve düzeylerini gösteren liste/döküm/katalog bulunmalıdır. Mezuniyet yetkinlik ve yeterliklerinin TYYÇ'deki 7. düzeyle uyumlu olduğu ve eğitim program içeriğinin güncel UÇEP'te tanımlanan kapsama uygun olduğu kanıta dayalı olarak gösterilmelidir.

2.2. PROGRAMIN YAPISI

Eğitim programının yapısı², programın tüm evre ve bileşenlerinin³ hedeflenen kazanımları⁴ ve bu kazanımların düzeyleri tanımlanmış ve paylaşılmıştır.

- Eğitim programında mezuniyet kazanımları ile öğrencilerin bu kazanımlara ulaşmalarını için uygulanan eğitim-öğretim etkinlikleri, bunlar arasındaki ilişkiler izlenebilecek şekilde düzenlenmiştir.
- Programın her bir evresinde program bileşenleri (faz, dönem, blok, kurul, staj vb) ile bağımsız yürütülen öğrenme süreçleri⁵ için kazanımlar tanımlıdır ve ilan edilmiştir.
- Bu kazanımlar mezuniyet aşamasındaki yetkinlik ve yeterliklere ulaşmayı sağlayacak şekilde tasarlanmış, eğitim programı içinde yerleştirilmiş ve birbirleri ile ilişkilendirilmiştir.

Özdeğerlendirme raporunda eğitim programının tüm bileşenleri ve bağımsız yürütülen öğrenme süreçleri tanımlanmalı, eğitim programındaki yerleri ve birbirleri ile ilişkileri program haritası ile açıklanmalıdır. Her bileşen/süreç tamamlandığında edinilmesi gereken kazanımlar ve bu kazanımların mezuniyet yetkinlik/yeterliklerine katkısı tablo ya da şema ile gösterilerek açıklanmalıdır. Tüm sınıflar için eğitim programının bileşenlerinin yerleri ve yıl boyunca akışı ile farklı bileşen ve süreçlerin kazanımlarının nasıl duyurulduğu açıklanmalı ve kanıtlanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) eğitim programının tüm bileşenleri zaman akışını ve ilişkileri gösterecek şekilde tanımlanmalı, b) farklı her bir aşama, süreç veya bileşenin öngörülen kazanımları listelenmeli, c) birbirleri ve mezuniyet aşaması yetkinlikleri/yeterlikleri ile ilişkileri gösterilmelidir. a) ve b) maddelerinde yer alan içerik, kısıtlama olmaksızın kamuya paylaşılmış olmalıdır.

2.3. EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Eğitim programının evreleri ve bileşenleri için tanımlanmış kazanımlara uygun eğitim-öğretim yöntemleri kullanılmakta, bu yöntemlerin program içindeki kullanımları tüm paydaşlarla paylaşılmaktadır.

- Eğitim programının belirlenmiş amaç ve hedefler doğrultusunda yürütülebilmesi için program yapısına ve öngörülen kazanımlarına uygun eğitim-öğretim yöntemleri kullanılmaktadır.
 - Eğitim-öğretim yöntemlerinin eğitimin farklı evrelerinde kullanım sıklığının ve çeşitliliğinin nasıl değiştiğini izleyebilmek için program bileşenlerine göre kullanımları tanımlıdır ve paylaşılmaktadır.
- Programın her evresinde öğrencinin öğrenme sorumluluğunu üstlendiği uygulamalar⁶ yer almaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda eğitim programının tüm evre ve bileşenlerinde kullanılan eğitim-öğretim yöntemleri ve bunların gerekçeleri ve kazanımlarla ilişkileri açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) eğitim programında kullanılmakta olan öğretim yöntemlerinin kazanımlarla ilişkilendirilerek tanımlanmış olması, b) öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu üstlenmesini sağlayan öğretim etkinliklerinin ve programdaki yerlerinin açıklanması, c) ağırlıklarının farklı evre ve bileşenlerde nasıl değiştiğine ilişkin bir döküm tablosunun verilmesi veya karşılaştırmalı bir açıklamanın yapılması ve d) tüm paydaşlarla paylaşıldığının gösterilmesi ve kanıtlarının sunulması gereklidir.

2.4. ENTEGRASYON

Eğitim programında entegrasyon sağlanmaktadır.

- Öğrencilerin, temel ve klinik bilimler yanı sıra, sosyal bilimler, tıpta insan bilimleri, davranış bilimleri ile sağlık bilimlerindeki diğer meslek alanlarından farklı öğrenme süreçleriyle elde edecekleri bilgi ve deneyimler, mezuniyet öncesi yetkinlik ve yeterliliklerle ilişkilendirilerek programın entegrasyonu sağlanmaktadır.
- Eğitim programının her aşamasında yapılandırılmış ve gerçek ortamda uygulayarak öğrenmeyi de içerecek şekilde entegrasyonu sağlayan eğitim-öğretim etkinliklerine (çok disiplinli tartışmalar, klinik problemler, olgu sunumları, yerinde gözlem, meslekler arası eğitim uygulamaları gibi) yer verilmektedir.

Özdeğerlendirme raporunda eğitim programının çeşitli bileşenleri arasında entegrasyonu destekleyen/kolaylaştıran unsurlar açıklanmalı, bunların bir program bileşeni olarak düzenli ve sürekli gerçekleştirildiğini ve değerlendirildiğini gösteren kanıtlar sunulmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) programın bütünü içinde entegrasyonunu sağlamak için kurgulanan yapının tanımlanması, b) her yıl ve her program bileşeni için entegrasyonu destekleyen veya kolaylaştıran eğitim-öğretim etkinliklerinin (ders, uygulama, sınav ve değerlendirmeler vb.) dökümünün sunulması gereklidir.

2.5. BİLİM OKUR YAZARLIĞI VE ANALİTİK DÜŞÜNME

Eğitim programı; bilim okuryazarlığı, analitik ve eleştirel düşünme becerilerini kazandıracak bileşenler içermektedir.

- Eğitim programı, öğrencilerin bilim okuryazarlığı ve çeşitli türde problemleri analitik ve eleştirel düşünce ile ele alma becerilerini kazanmasını sağlamaktadır.
- Programda bilimsel araştırma eğitimi de dahil olmak üzere tüm öğrencilere bu becerileri kazandıracak öğrenme süreçleri tanımlıdır.
- Öğrenciler için bu alanlarda gelişimlerini destekleyecek ek deneyim ve araştırma fırsatları sağlanmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda mezuniyette öngörülen bilim okuryazarlığı ve analitik düşünme kazanımlarının elde edilmesi için eğitim programında tasarlanan süreç veya süreçler, bu sürecin bileşenleri ve öğrencilerin deneyim yoluyla öğrenmeleri için oluşturulan yapılandırılmış fırsatlar açıklanmalı, bunların tüm öğrencileri kapsayacak şekilde düzenli ve sürekli uygulandıkları kanıtlarla gösterilmelidir.

Ziyarete değerlendirme unsuru: Öğrencilerle gerçekleştirilecek görüşmelerde bu alandaki fırsatlar tartışılmalı, altyapının bu açıdan değerlendirilmesi yapılmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için eğitim programı; a) Bilim Tarihi ve Felsefesi, b) Kanıta Dayalı Tıp c) Yaşam Bilimlerinde Çağdaş Bilim ve teknolojinin yeri konularını, d) temel araştırma teknikleri alanında öğrenme fırsatları ve uygulamaları içermelidir. e) Bu alanlarda sağlanan kazanımlar değerlendiriliyor olmalıdır.

2.6. TOPLUM TEMELLİ EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMALARI

Eğitim programının her evresinde öğrencilerin toplumun sağlık problemlerinin nedenlerini, çeşitliliğini ve boyutlarını “sağlığın sosyal belirleyicileri” kavramı çerçevesinde anlamalarına olanak sağlayacak şekilde tasarlanmış toplum temelli⁷ eğitim-öğretim etkinlikleri bulunmaktadır.

- Programda öğrencinin mezuniyeti sonrasında hizmet vereceği toplumu ve sağlık hizmet ortamını yakından tanıyabilmesi için eğitim programının en erken döneminden başlayarak toplum içinde eğitim⁷ fırsatları bulunmaktadır.
- Eğitim programının gerektirdiği toplum temelli eğitim etkinliklerinin yürütülmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birlikleri kurulmuş ve verilecek eğitimin içeriğini ve gerekiyorsa ilgili kurum uzman ya da yöneticilerinin eğitimle ilgili görevlerinin/yetkilerinin tanımlanmasını kapsayacak bir protokol imzalanarak belgelendirilmiştir.
- Bu eğitimlerde rolü bulunan kurumların ve görev alan eğiticilerle öğrencilerin görev ve sorumlulukları tanımlanmış, öğrencilerin nasıl değerlendirileceği belirlenmiştir.
- Öğrencinin toplum içindeki öğrenme süreçleri sırasında edindiği deneyimi anlaması ve gözden geçirmesini sağlamak için uygun ölçme değerlendirme uygulamaları kullanılmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda eğitim programında yer verilen toplum içinde öğrenme fırsatları ile bu amaçla kullanılan eğitim-öğretim yöntemleri ve ölçme değerlendirme usulleri açıklanmalıdır. Birinci ve / veya ikinci basamak sağlık kurumlarında yürütülen eğitimler, bunların programlardaki yerleri, fakültenin birinci ve / veya ikinci basamak sağlık kurumları ile yapılmış iş birlikleri ve kapsamı açıklanmalı, planlanan eğitimler bağlamında bu kurumlara sağlanan destekler (eğitici eğitimleri, kurumlara eğitimci destekleri, vb.) tanımlanmış olmalıdır. İlgili kurum çalışanlarına eğitim sorumluluğu verilmesi halinde, bunun program hedefleri açısından ve tüm öğrenciler için nasıl standardize edildiği gösterilmelidir.

Ziyarete değerlendirme unsuru: Toplum temelli etkinlikleri yürüten/yöneten öğretim üyeleri ve öğrenciler; kurum dışı eğitici/değerlendirici kullanılıyorsa bu kişilerle görüşülmeli; görüşmelerde toplum içinde öğrenme verimliliği sorgulanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) sağlığın sosyal belirleyicilerinin eğitim programında nerede ve nasıl kapsandığı, b) toplum temelli eğitim öğretim uygulamalarının programa nasıl yerleştirildiği, c) program kazanımlarıyla nasıl ilişkilendirildiği ve d) bu kazanımların nasıl değerlendirildiğinin açıklanması gereklidir. e) Toplum temelli eğitim-öğretim uygulamalarının gerçekleştirildiği kurum ve kuruluşlarla yapılmış güncel/geçerli protokol belgelerinin sunulması, f) bu kurumlarda verilen eğitimin hedef belirlemesi, planlaması, uygulama, izlem ve değerlendirmesinin nasıl yapıldığının açıklanması, g) eğitim sorumluluğu veriliyor ise ilgili kurum çalışanlarına verilen eğitici eğitimlerinin içerik açısından tanımlanması, program ve katılımcı listelerinin sağlanması gereklidir.

2.7. ÖĞRENCİLERİN KİŞİSEL VE MESLEKSEL GELİŞİMLERİNİN DESTEKLENMESİ

Eğitim programı öğrencinin ilgi ve hedefleri doğrultusunda kişisel ve mesleki gelişimini destekleyecek akademik bileşenler içermektedir.

- Eğitim programında farklı öğrenme şekilleri, düzey, ilgi ve hedefleri olan öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerini destekleyen ve tüm öğrencileri kapsayan bileşenler bulunmaktadır.
- Bu bileşenler alan içi ve dışı seçmeli dersler ile öğrencilerin farklı akademik kültürlerle tanışma olanaklarını içermektedir.
- Program, öğrencilerin ulusal ve uluslararası değişim programlarına başvurmalarına olanak verecek şekilde yapılandırılmıştır ve değişimi özendirmekte, kurumsal destek sağlanmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda kişisel ve mesleki gelişime destek verecek program bileşenlerinin neler olduğu, program içinde nasıl yerleştirildikleri ve değerlendirildikleri açıklanmalı ve kanıtlar sunulmalıdır. Ulusal ve uluslararası değişim programları için kurumsal süreçlerin tamamlandığına dair kanıtlar, anlaşmalı eğitim kurumlarının son 6 yıldan bugüne listesi ve aynı süre boyunca gerçekleşmiş öğrenci hareketliliği verileri sunulmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) tüm öğrencilerin tercih kullanabildikleri, klinik öncesi ve klinik dönemde, başarılı olma koşulu taşıyan, her öğrencinin en az biri alan dışı konularda olmak üzere üçten fazla seçmeli ders almasını sağlayacak çeşitlilikte program bulunması ve b) öğrenci değişim süreçleri için altyapının sağlanmış olması gereklidir.

2.8. ÖĞRENCİ KAZANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programının tüm bileşenleri için öngörülen kazanımlar belirli bir sistematik içinde, güvenilir ve geçerli uygulamalarla değerlendirilmekte ve öğrencilerin mezuniyet hedef ve yeterliklerine ulaştığı garanti edilmektedir.

- Eğitim programının tüm bileşenlerinin öngörülen kazanımlarının sınındığı, kapsamlı bir ölçme-değerlendirme tasarımı bulunmaktadır.
- Ölçme değerlendirme tasarımı; geçerli, güvenilir ve öğrenmeyi destekleyen uygulamalarla hayata geçirilmektedir.
- Her eğitim etkinliği ya da sürecinde; öğrenci performansının hangi özellikler ve alanlarda değerlendirileceği, kabul edilemez durumlar ile başarı kriterleri açıklanmış, itiraz süreç ve yöntemleri tanımlanmış ve şeffaf bir şekilde ilan edilmiştir.
- Başarısız öğrencilerin eksikliklerini telafi etmeleri için fırsatlar sağlanmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda eğitim programında uygulanan ölçme-değerlendirme programının tasarımı; eğitim programı matrisi, evre ve bileşenleri ile uyumunu sergileyecek şekilde gösterilmelidir. Bu tasarımda karar verdirici (summatif) ve biçimlendirici (formatif) değerlendirmelerin yanında yetersiz performans gösteren ve başarısız öğrenciler için sağlanan telafi olanakları ile öğrencilerin ve eğitimcilerin ölçme değerlendirme sistemi hakkında nasıl bilgilendirildiği açıklanmalıdır. İtiraz süreci ve araçları açıklanmalı ve işleyişi gösterir kanıtlar sunulmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) ölçme-değerlendirme tasarımının yapısı ve yöntemleri itiraz düzeneği dahil olmak üzere açıklanmış, b) program matrisi⁸, evre ve bileşenleri ile uyumu gösterilmiş, c) ölçme-değerlendirme uygulamalarının öğrenmeye desteği⁹ ve öğrenci hakkında karar vermeye katkısı gösterilmiş ve d) öğrenciler ve eğitimcilerle paylaşılmış olmalıdır.

2.9. EĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programının sürekli iyileştirilmesi ve geliştirilmesine temel oluşturan, çeşitli kaynaklardan sağlanan verileri kullanan bir yaklaşım temelinde tasarlanmış ve işleyen bir program değerlendirme sistemi bulunmaktadır.

- Eğitim programı, amaca uygunluğu ve uygulamadaki olası sorunlar açısından yöntemsel bir yaklaşım temelinde ve sürekli olarak değerlendirilmektedir.
- Program değerlendirme çalışmaları programın amaç ve hedeflerinin gözden geçirilmesini, öğrenci ve öğretim üyelerinin geri bildirimlerini, öğrencilerin akademik başarı göstergelerini, mezun izlem, geri bildirim ve kariyer seçimlerini içermektedir.
- Program değerlendirme çalışmaları bütünsel değerlendirme yapabilmek ve programı iyileştirmek için yıllık raporlar haline getirilmiş, yetkili kurullarda tartışılmakta ve paylaşılmaktadır.
- Program değerlendirme sonuçları kullanılarak programda iyileştirmeler yapılmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda program değerlendirme sisteminin yapısı, kullanılan değerlendirme yöntemleri ve işleyişi açıklanmalıdır. Verilerin türü, hangi kaynaklardan, ne sıklıkla toplandığı, raporlandığı ve nasıl kullanıldığı açıklanmalı, düzeneğin sürekliliğine ve programın işleyişine etki ettiğinin kanıtları sunulmalıdır.

Ziyarette değerlendirme unsuru: Program değerlendirme raporlarının örnekleri ziyaret sırasında görülmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) program değerlendirme tasarımı açıklanmış olmalı, b) en az son üç ders yılına ait veri toplama, raporlama ve iyileştirmede kullanımına ilişkin kanıtlar bulunmalıdır.

3. ÖĞRENCİLER

3.1. ÖĞRENCİ SAYISI

Eğitim programının özellikleri ile mevcut insan gücü, iş yükü ve fiziksel altyapı göz önüne alınarak nitelikli eğitim verilebilecek en uygun öğrenci sayısı hesaplanmış ve talep edilmiştir.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin sahip olduğu eğitim altyapısı ve akademik kadro olanakları/kısıtlılıkları ile eğitim programının gereksinimleri çerçevesinde hesaplanmış en uygun öğrenci sayısı gerekçeleri ile açıklanmalı ve bu değerlendirmeler temelinde talep edilmiş öğrenci sayısı belirtilmelidir. Mevcut öğrenci sayısı sınıflara göre ve öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı olarak verilmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) altyapı, kadro ve programın gereksinimleri dikkate alınarak hesaplanmış en uygun öğrenci sayısı, b) talep edilmiş olan öğrenci sayısını gösteren belgeler ve analiz raporları ile c) mevcut öğrenci sayılarının durumu ve son 5 yıl içindeki değişimini gösteren kanıtlar bulunmalıdır.

3.2. ÖĞRENCİ GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Öğrencilerin eğitim programının her evresi ve bileşeninde görev ve sorumlulukları, öğrenciden beklenen davranışlar ile kabul edilemez durumlar tanımlanmış ve yayınlanmıştır.

Öz değerlendirme raporunda eğitim programının tüm evreleri (klinik öncesi, klinik ve intörnlük) ve bileşenleri (örn. Toplum temelli eğitim-öğretim uygulamaları) için öğrencilerin görev ve sorumluluklarının, beklenen ve kabul edilemez davranışların tanımlandığı ve bunların tüm öğrencilerin ve akademik kadronun erişebileceği şekilde nasıl paylaşıldığı açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için eğitim programının tüm evreleri (klinik öncesi, klinik ve intörnlük) ve bileşenleri (örn. Toplum temelli eğitim-öğretim uygulamaları) için öğrencilerin görev ve sorumluluklarının, beklenen ve kabul edilemez davranışların tanımlandığı ve bunların tüm öğrencilerin ve akademik kadronun erişebileceği şekilde paylaşıldığı kanıtlanmalıdır.

3.3. ÖĞRENCİLERLE İLETİŞİM

Öğrencilerle düzenli, zamanında ve etkin iletişim kurmak için farklı iletişim araç ve ortamları etkili bir şekilde kullanılmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda danışmanlık ve temsilcilik sistemi dışında fakültenin öğrencilerle iletişim kurmak için benimsediği strateji ve iletişim olanakları açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için fakültenin öğrencilerle iletişim kurmak için genel yaklaşımı, kullanılan iletişim yöntem ve araçları ile iletişim maksatlı belirlenmiş takvim tanımlanmalıdır.

3.4. ÖĞRENCİ DANIŞMANLIĞI

Öğrencilere yönelik akademik, psikolojik ve sosyal danışmanlık sistemi kullanılmaktadır.

- Fakülte, öğrencilerine ihtiyaçları ile uyumlu, erişilebilir ve güvenli akademik, sosyal ve psikolojik destek sağlamaktadır.
- Danışmanlık sistemi kurumsal olarak oluşturulmuş; işlerliği ve sürekliliği sağlanmış, desteğe ihtiyacı olan öğrencileri belirleme, kişisel danışmanlık ve hızlı desteği kapsamaktadır.
- Tüm danışmanlık süreçlerinde gizliliğin sağlanmasına yönelik düzenlemeler bulunmaktadır.
- Danışmanlık sistemi ve işleyişi farklı yollarla duyurulmakta ve öğrenciler tarafından bilinmektedir.
- Danışmanlar için danışmanlık rolüne hazırlayıcı eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda fakülte; akademik, psikolojik ve sosyal danışmanlık sisteminin mevzuatını, kapsamını ve uygulamalarını açıklamalıdır. Öğrencilerin ihtiyaçlarını belirlemeye ve danışmanlık sisteminin değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar ile sistemin kapsayıcılığı ve öğrencilerin sistemden yararlanmasına dair bilgiler sunulmalıdır. Yönetimin danışmanlık sisteminin etkinliğini attırmaya yönelik sağladığı destekler ve varsa iş birlikleri açıklanmalıdır.

Standardın karşılanması için fakültenin, akademik, psikolojik ve sosyal danışmanlık sisteminin kullanılmakta olduğunu; a) kurumsal mevzuat ve düzenlemelerle, b) danışmanlığın akademik, psikolojik ve sosyal boyutlardaki kapsamıyla, c) danışmanlık sisteminin işleyişine yönelik verilerle (öğrenci, danışman verileri), d) danışmanlık görevi olan öğretim üyelerine verilen destek ve bilgilendirme çalışmalarının işleyişiyle ve e) danışmanlık sisteminin değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin bilgi ve belgelerle kanıtlaması gereklidir.

3.5. KARIYER GELİŞİMİ VE ÖĞRENCİ TOPLULUKLARI

Tıp Fakültesinde farklı ilgi, beceri, motivasyon ya da kişisel planları olan öğrencilerin gelişimini destekleyecek faaliyetler yürütülmekte, öğrenci topluluklarına ve program dışı etkinliklere uygun fiziksel, sosyal ve kültürel altyapı sağlanmaktadır.

- Fakülte farklı öğrenme ve ilgi alanlarına sahip öğrencilerin gelişimini desteklemek için fırsatlar sunmaktadır.
- Eğitim-öğretim yılı içinde, öğrencilerin mesleki kariyerleri için mevcut seçenekler hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayacak konferans, atölye çalışması ve benzeri şekillerde yürütülebilen kariyer tanıtımları veya kariyer danışmanlığı gibi etkinliklere yer verilmektedir.
- Fakülte; eğitim programındakilerin yanı sıra, öğrencilerin kendi aralarında, fakültede ve üniversite içinde sosyal, kültürel ve sportif iletişimlerini artırmak amacıyla öğrenci topluluklarının çalışmalarını sürdürecektir ve çalışmaları sonucunda ortaya koydukları ürünleri sergilemelerine olanak sağlayacak altyapıyı sağlamaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda eğitim programı içinde yer alan kariyer planlamasına yardımcı olabilecek düzenleme ve etkinlikler ile öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerini yürütmelerini mümkün kılan yapılanma ve altyapı açıklanmalıdır. Öz değerlendirme raporunda öğrenci topluluklarının yapılanma ve çalışma usullerine ilişkin düzenleyici belge, öğrenci topluluklarının listesi ve faaliyet dökümleri ile son üç yılda kariyer tanıtımı amacıyla düzenlenen etkinliklerin dökümü bulunmalıdır.

Ziyarete değerlendirme unsuru: Yöneticiler, öğrenciler ve eğitimcilerle görüşmelerde, özel donanım ve altyapı sağlandığı belirtilen etkinlik ya da topluluklar için bu olanaklar yerinde incelenmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) öğrencilerin topluluk faaliyetlerine katılım olanakları ve bu faaliyetlerin katılım açısından değerlendirmesinin ve b) kariyer bilgilendirme etkinliklerinin sunulması gereklidir.

4. AKADEMİK KADRO

4.1. AKADEMİK KADRONUN YAPISI

Fakülte, programındaki eğitim-öğretim etkinliklerini sürdürecekt nitelikte, yeterli sayıda ve farklı uzmanlık alanlarını kapsayan akademik kadroya sahiptir.

- Eğitim programında belirlenen yetkinlik ve yeterliklerin kazandırılabilmesi için akademik kadroda yeterli sayıda ve farklı uzmanlık alanlarından eğiticiler yer almaktadır.
- Fakülte, programının gerektirdiği iş yükü ve uzmanlık çeşitliliğini belirleyerek uygun bir kadro politikası yürütmektedir.

Özdeğerlendirme raporunda mevcut öğretim üyesi iş gücü ile eğitim programının sürdürülmesinde gereken yükler tanımlanarak (bkz. Tablo 1) analitik bir çalışma ile akademik kadronun program gereksinimlerini karşıladığı gösterilmelidir. Gelecek dönemde bu gereksinimin karşılanmaya devam edileceğine dair planlamalar, kadro politikaları belgeleri ile birlikte açıklanarak verilmelidir. Analitik çalışmaya dayalı olarak; 6 yıllık programın eş zamanlı yürütülmesi sırasında ortaya çıkan sorunlar (örtüşen gereksinimler, eğitici ve uzman ihtiyacının en yüksek olduğu dönemler, hizmet yükünün arttığı zamanlar vb.) ayrı ayrı tanımlanmalı, bunlara ilişkin izlenen politika ve planlamalar açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) eğitim programının gerektirdiği çeşitli eğiticilerin iş yükünü gösteren Ek Tablo 1'in eksiksiz doldurulmuş olması ve b) eğitici gereksiniminin eğitim programı temelinde değerlendirildiği bir açıklama ile sunulması gereklidir.

4.2. AKADEMİK KADRONUN EĞİTİCİLİK NİTELİKLERİ

Akademik kadronun eğitimle ilgili yeterliğini artırmaya ve gelişimini desteklemeye yönelik düzenli eğitim ve fırsatlar sağlanmıştır.

- Fakülte, akademik kadronun programın gerektirdiği yetkinlik ve yeterliklere sahip olduğunu izleyen ve gereksinimlerini belirleyen bir sistem kullanmaktadır.
- Eğiticilerin eğitim becerilerini geliştirebilmeleri için kurumsal ve bireysel gereksinimler çerçevesinde çeşitli fırsatlar sağlanmaktadır.
- Eğitimle ilgili görevleri çerçevesinde, tüm eğiticilerin eğitici eğitimleri yoluyla becerilerini geliştirmeleri ve düzenli olarak tazelemeleri sağlanmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda eğitimcilerin gelişimi için fakültenin eğitimcilerine kazandırmayı hedeflediği temel eğitimcilik yeterlikleri tanımlanmış olmalı ve bu yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim programlarının nasıl hazırlandığı, uygulandığı, değerlendirildiği ve izlendiği açıklanmalıdır. Açıklamada eğitici niteliklerini artırmaya yönelik faaliyetlerin kurumsal düzeyde yapılanma ve işleyişi (eğiticiler, katılım koşulları, mali kaynak vb.), eğer kurumsal düzenlemeler ve uygulamalar mevcut değil ise sunulan olanaklar (dış destekler vb.) ve sürekliliğe yönelik bilgi ve ileriye dönük planlamalar sunulmalı; eğitim programlarının etkisinin değerlendirilmesine yönelik uygulamalar (eğitim sonu geri bildirimler, katılımcı izlem çalışmaları vb.) tanımlanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) fakültede eğitici eğitimlerinin nasıl planlandığı, yürütüldüğü, desteklendiği ve sürekliliğinin sağlandığına yönelik açıklamanın, b) son üç yılda fakülte tarafından düzenlenmiş eğitimle ilgili yeterlikleri artırıcı kısa süreli eğitim, kurs, seminer gibi etkinliklerin program, içerik ve katılımcı sayısını gösteren belgelerin, c) eğitimle ilgili kurum dışı etkinliklere katılan öğretim üyeleri ve etkinliklerin kapsamını gösteren belgelerin ve d) mevcut akademik kadronun eğitici eğitimi programına katılma durumlarına yönelik genel bir değerlendirmenin sunulması gereklidir.

4.3. AKADEMİK KADRONUN MEZUNİYET ÖNCESİ EĞİTİMLE İLGİLİ GÖREVLERİ*

Mezuniyet öncesi eğitim programının yürütülmesi sırasında eğitimcilerin üstlendikleri görevler tanımlanmış, paylaşılmış ve izlenmektedir.

- Eğitimcilerin eğitim etkinlikleri ile ilgili görev tanımları mezuniyet öncesi eğitim programının özellikleri göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur,
- Eğitimcilere eğitimle ilgili yüklenen görevler, nitelikli eğitici performansına olanak sağlayacak şekilde ve dengeli dağıtılmıştır.
- Her eğitimcinin performansı izlenmekte ve değerlendirilmektedir.
- Eğitici görevleri ile ilgili kabul edilebilir performans göstergeleri tanımlanmış, değerlendirme sonuçlarına göre geri bildirim veya ödüllendirme ve teşvik mekanizmaları belirlenmiş, duyurulmuş ve uygulanmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda eğitimcilerin görevlerini yürütmeleri sırasında gösterdikleri performansın nasıl izlendiği, ödüllendirildiği ve aksaklıklar sırasında başvurulacak uyarı mekanizması açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) fakülte tarafından yayımlanmış olan eğitimcilerin eğitimle ilgili görev tanım formları, b) eğitim görevleri için tanımlanmış olan performans izleme ve değerlendirme sistemi ile ilgili yayımlanmış belgeler ve c) söz konusu sistemin işleyişine ilişkin son üç yıla ait raporların* eklenmesi gereklidir.

* 2025 standartlarının uygulamaya girmesinden sonraki üçüncü yıldan itibaren geçerlidir.

4.4. AKADEMİK KADRONUN DİĞER GÖREVLERİ

Eğiticilerin mezuniyet öncesi eğitim dışında üstlendikleri araştırma, hizmet ve idari görevleri için görev ve sorumlulukları tanımlanmış, paylaşılmış ve izlenmektedir.

- Eğiticilerin gerek eğitim gerek hizmet ve araştırma görevlerini aksatmadan ve bir diğerinin önüne geçirmeden yerine getirebilmeleri ve çalışma saatlerini sağlıklı şekilde planlayabilmeleri için görev ve sorumlulukları tanımlı ve bilinir haldedir.
- Eğiticilerin diğer görev ve sorumlulukları (örneğin bir başka fakültede ders veriyor olmak, ayrıca idari görevi olmak, sağlık hizmeti sunumu vb.) mezuniyet öncesi eğitimle ilgili sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için engel yaratmamaktadır.
- Eğiticilerin değişik görevlerinin her biri ya da hepsinin birlikte kabul edilebilir yükü belirlenmiş, birlikte izlenmekte ve bu düzey üzerinde görevlendirme yapılmamaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda eğiticilerin mezuniyet sonrası eğitim, araştırma, hizmet ve idari görevlerine göre iş yüklerinin nasıl hesaplandığı açıklanmalı; farklı görevlerin her eğitici için nasıl izlendiği, kabul edilebilir performans sınırlarının neler olduğu ve nitelikli performans için bu ilkelerin ve sistemin nasıl uygulandığı gösterilmelidir. Örnek olarak görev çeşitliliği ve mesai yoğunluğu açısından en yoğun eğiticilerin durumu açıklamalı olarak örneklenmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) eğitim programında görevli eğiticilerin mezuniyet sonrası eğitim, araştırma, hizmet ve idari yüklerinin belirlenmesine yönelik yapılan analiz çalışması, b) söz konusu çalışma temelinde yapılan değerlendirme ve planlama ve c) farklı alan ve ünvandaki eğiticilerin görev ve sorumluluklarının tanımlandığı belgeler ve ilgililerin bu belgelere nasıl ulaşabileceği tanımlanmış olmalıdır.

5. ALTYAPI VE OLANAKLAR

5.1. FİZİKSEL ALTYAPI, DONANIM VE TEKNOLOJİK OLANAKLAR

Fakülte, eğitim programının yapısı ve öğrenci sayısına uygun, eğitim programında tasarlanmış eğitimlerin etkin şekilde yürütülebilmesine olanak veren altyapı, donanım ve teknolojiye sahiptir.

- Fakülte, eğitim programında öngörülen kazanımların edinilebilmesi için uygun eğitim-öğretim altyapısını sağlamaktadır.
- Bu altyapı eğitim-öğretim etkinliklerinin, öğrenci ve eğitici sayısının gerektirdiği fiziksel altyapı ve kapasiteyi (amfi, derslikler, laboratuvarlar, okuma salonları gibi), yeterli donanımı (havalandırma, ısıtma, ses düzeni, yalıtım, koruyucu donanım gibi), uygun teknolojileri (görsel-işitsel teknoloji ürünleri, bilgisayar, internet, yazılımlar, demonstrasyon ve deneyim kazanma olanakları, simülasyon, maketler, mikroskoplar, gibi) ve malzemeyi (eldiven, enjektör, basılı kılavuzlar gibi) içermektedir.
- Fakültenin altyapı, donanım ve teknolojik olanaklara dair güncel tuttuğu gereksinim analizi ve ileriye dönük planlaması bulunmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin eğitime kabul ettiği öğrenci sayısı temelinde eğitim yapılan fiziksel mekanların kapasite, yerleşim ve teknolojik donanım açısından yeterliği açıklanmalıdır. Sahip olunan altyapı olanakları Tablo 2 Standart 23'te (5-1) (bkz. Ek 2) belirtilen şekilde sunulmalı, örtüşen/çakışan etkinliklerin ve sınırlı kapasitenin tüm öğrencilere eşit öğrenme fırsatı verecek şekilde nasıl yönetildiği açıklanmalıdır. Kadavra sayısı, maket çeşit ve sayıları ile kullanımları, öğrenci başına sağlanan fırsat açısından ayrıca açıklanmalıdır. Programda altyapı olanakları açısından kapasite ve/veya sürdürülebilirlik sorunları tanımlanarak çözüm önerileri ya da planlamalar açıklanmalıdır.

Ziyarette değerlendirme unsuru: Fakültenin fiziksel ve teknolojik altyapısı ile, donanımının ve eğitim programının özelliklerine göre uyumu ziyaret sırasında incelenmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için fakültenin eğitim için kullandığı fiziksel mekanların, donanımların, teknolojik olanaklar ve eğitim malzemelerinin dökümü ve bunların eğitim gören öğrenci sayıları dikkate alındığında yeterlik ve yenilenme ihtiyaçlarının değerlendirilerek açıklanması gereklidir. Bu çerçevede a) Tablo 2 Standart 23'ün (5.1.) eksiksiz hazırlanması, b) kadavra, maket vb. kullanımları ile açıklama yapılması ve c) sorun ya da kısıtlılıkların tartışılmış olması gereklidir.

5.2. KLİNİK EĞİTİM ORTAMLARI VE HASTA ÇEŞİTLİLİĞİ

Fakülte, öğrencilerin eğitim programı ile öngörülen yeterlik ve yetkinlikleri kazanabilmeleri ve eğitim programının planlandığı şekilde uygulanması için gereken sayı ve çeşitlilikte klinik disiplin yapılanması, klinik eğitim ortamları ve hasta çeşitliliğini sağlamaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda, iş birliği yapılan kurumlar da dikkate alınarak, eğitim programını yürüten anabilim ve bilim dalı yapıları tanımlanmalı, klinik eğitim döneminde öğrencilerin yeterli sayı ve çeşitlilikte hasta ve tıbbi uygulama ile karşılaşmasının nasıl sağlandığı ve bu yöndeki olanaklar açıklanmalıdır. Bu açıklama, klinik eğitim dönemindeki öğrenci gruplarının sayı ve büyüklükleri ile klinikte eğitim olanakları dikkate alınarak, yaşanan veya olası, kısıtlılık ve yetersizlikler açısından bir değerlendirme içermelidir.

Ziyarete değerlendirme gereği: Klinik ortam ziyaretinde her öğrenciye uygulamaya dönük fırsatların sağlanıp sağlanmadığı değerlendirilmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) fakültenin bölüm ve anabilim/bilim dalı yapılanmasını gösteren şema, tablo veya listeler ile işbirliği yapılan kurumlarda klinik eğitim için kullanılan bölümlerin dökümü, b) klinik dönem eğitimlerinde yer alan anabilim dallarının ve işbirliği yapılan kurumların ilgili bölümlerinin eğitsel kaynakları, c) klinik ortamlarda sürdürülen eğitimlerdeki öğrenci gruplarının sayı ve büyüklüklerinin dökümü ile eğitici başına düşen öğrenci sayıları d) eğitim hastanesinin yıllık sağlık hizmet döküm raporu (*poliklinik başvuru sayısı, yatan hasta sayısı, ameliyat sayısı vb.*) sunulması ve e) öğrenci sayısı ve program gerekleri açısından hasta ve uygulama fırsatları değerlendirilerek yeterliliğinin gösterilmesi gereklidir.

5.3. BİLGİYE ERİŞİM OLANAKLARI

Fakülte, öğrenci ve eğitimcilerin fiziksel ve sanal ortamda bilgiye erişimlerini sağlayan altyapıya sahiptir.

- Fakülte, öğrencilerine mümkün olan en yüksek hızda ücretsiz internete erişim sağlamaktadır.
- Öğrencilerin eğitimlerine katkı sağlamak ve bağımsız çalışmaları için, eğitimcilerin ise eğitime hazırlık, araştırma ve sürekli mesleki gelişim çalışmaları için kullanabilecekleri; çalışma salonları, yeterli sayı ve çeşitlilikte kaynak kitap ve periyodik yayınlara ulaşımını sağlayacak kütüphane ve öğrenme merkezleri bulunmaktadır.
- Kütüphaneler, basılı kaynakların yanı sıra, ağ üzerinden ve mekândan bağımsız şekilde elektronik kaynaklara da erişim olanakları sağlamaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin eğitimciler ile öğrencilere fiziksel ve sanal ortamlarda bilgiye erişimini kolaylaştırmak maksadıyla sağladığı fırsatlar açıklanmalıdır. Bilgiye erişim için sağlanan olanakların neler olduğu açıklanırken kütüphane olanakları, fiziksel kapasitesi, aboneliklerinin bulunduğu dijital kaynaklar ve donanım altyapısı ile ilgili açıklama ve değerlendirmelere yer verilmelidir.

Ziyarette değerlendirme unsuru: Kütüphane, bilgisayar kullanım alanları, internet erişim olanakları vb. mekanlar yerinde ziyaret edilerek kullanım değerlendirilmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) Öğrenci ve eğitimcilerin kullanımına açık kütüphane ve/veya öğrenme merkezlerinin kapasitesini ve çalışma saatlerini gösteren belgelerin, b) öğrencilerin kullandıkları okuma ve çalışma salonlarının kapasitesini gösteren belgelerin, c) kütüphanede bulunan basılı kitap ve dergi koleksiyonlarının dökümünün, d) sanal ortamdaki kaynaklara erişim için kullanılan veri tabanı aboneliklerinin dökümünün ve e) fiziksel ortamlarda bu kaynaklara erişim için kullanılan donanım ve özelliklerinin (bilgisayar terminali, Wi-Fi kapsam alanı, veri erişim hızı vb.) eklenmesi gereklidir.

5.4. EĞİTİM ORTAMLARININ FİZİKSEL GÜVENLİĞİ İLE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Fakültede eğitim-öğretim ortamlarının fiziksel güvenliği ile iş sağlığı ve çalışan güvenliği sağlanmaktadır.

- Öğrencilerin, eğitimcilerin, diğer çalışanların ve hastaların güvenliği; eğitim ve hizmet ortamlarına kontrollü erişim, bu erişimin izlenmesi ve gerektiğinde müdahale ya da tahliye gerçekleştirebilecek planlamalarla sağlanmaktadır.
- Fakültedeki tüm alanlarda engellilerin erişimi için uygun düzenleme yapılmıştır.
- Laboratuvarlar, poliklinik, klinik, ASM, TSM gibi diğer çalışma-öğrenme ortamlarında sağlığı tehdit eden riskler değerlendirilerek gerekli önlemler alınmış, öğrenciler, eğitimciler ve diğer çalışanlar söz konusu riskler ve bunlardan korunma konularında bilgilendirilmiştir.

Özdeğerlendirme raporunda eğitimin gerçekleştiği bütün ortamlarda, mevcut güvenlik önlemleri ile eğitim ortamlarına engelli bireylerin erişimi ve öğrencilerin eğitimler sırasında maruz kalabilecekleri risklere karşı alınan önlemler tanımlanmalı, bu konudaki eğitim çalışmalarının nasıl yürütüldüğü açıklanmalıdır.

Ziyarette değerlendirme unsuru: Eğitim ortamlarının engelli bireylere yönelik düzenlemelere sahip olup olmadığı değerlendirilmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) her yerleşke ve bina için eğitim ortamlarının güvenliğini sağlayan kontrollü erişim ve izleme gibi güvenlik önlemleri ile gerektiğinde uygulanacak müdahale ve tahliye planları bulunması, b) laboratuvar, poliklinik, klinik ve kurum dışı eğitim yerleri için yapılmış risk analizi ve bu risklere karşı alınmış önlemlerin tanımlı olması (iş sağlığı ve güvenliğine, kaza ve beklenmedik durumlara yönelik uygulamalar), c) öğrencilere mesleki riskler ve iş sağlığı ile ilgili verilen eğitimin kapsam ve içeriği ile ilgili belgelerin eklenmesi gereklidir.

6.1. EĞİTİMİN ÖRGÜTLENMESİ

Eğitim programının yürütülmesi için gerekli eğitim yönetimi yapısı, kurul, komisyon ve benzeri yapıların yasal dayanakları, ilişkileri ve görevleri tanımlanmış, çalışma esasları belirlenmiş ve paylaşılmış, bu esaslara uygun görevlendirmeler yapılmıştır.

- Fakültenin eğitim yönetimi sistemi eğitim programının özelliklerine uygun olarak oluşturulmuştur.
- Eğitim yönetimi sistemi, eğitimin temel tarafları olan eğitici ve öğrencilerin aktif katılım ve katkısını içermektedir.
- Eğitim kurul ve komisyonlarının oluşturulması, görevleri, çalışma esasları ve birlikte çalışma koşul ve yöntemleri tanımlıdır.
- Eğitim kurul ve komisyon görevlendirmelerinde komisyonların görev tanımlarına uygun niteliklere sahip olmak gözetilmektedir.
- Eğitim üst yönetiminde görev alanlar başvuruda bulunan fakültede, uygulanmakta olan tıp eğitimi programını tanıyacak düzeyde çalışma deneyimine sahiptir ve önceden farklı eğitim yönetimi görevlerinde bulunmuştur.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin eğitim yönetiminin nasıl yapılandırıldığı ve birlikte çalışma esasları gerekçeleri ile açıklanmalıdır. Fakülte yöneticilerinin özgeçmişleri sunulmalı; eğitim kurul ve komisyonlarının oluşumu, görev tanımları, çalışma esasları, üyeleri sunulmalı ve taraflarla nasıl paylaşıldığı açıklanmalıdır. Mevzuattaki tanımlamalar ile kurul ve komisyonların çalışmalarının uyumluluğuna yönelik açıklamalara yer verilmelidir. Kurul ve komisyonlarda öğrenci temsiliyeti ve katılımının nasıl sağlandığına yönelik açıklamalar yapılmalıdır. Kurul ve komisyonların işlerliğini, karar verme süreç ve mekanizmalarını gösteren bilgi ve belgeler sunulmalıdır.

Standardın karşılanması için fakültenin eğitimin yürütülmesinde yer alan kurul ve komisyon benzeri kurumsal yapılarla ilişkili, a) hiyerarşik durum ve ilişkileri gösteren örgütlenme yapısı (şema, tablo, vb. gösterimi), b) yasal dayanağı (yönerge, yönetmelik vb.), c) oluşumları, görev tanımları ve çalışma esasları, d) çalışma yönergesi gibi kurul ve komisyonlar arası ilişkilerin tanımlandığı belgeler, e) öğrenciler dahil kurul ve komisyonların güncel üye listeleri ve f) son üç yıla ait işlerliğini gösteren bilgi ve belgeler (toplantı tutanakları, raporlar vb.) sunulmalıdır.

6.2. ÖĞRENCİ İŞLERİ VE DİĞER TEKNİK-İDARİ DESTEK BİRİMLERİ

Eğitim programının yürütülmesi için öğrenci işleri birimi yanı sıra, eğitimin yürütülmesi, geliştirilmesi ve gözden geçirilmesi sürecinde sekretaryal ve teknik desteği sunan birimlerin görev tanımları yapılmış ve bu işler için yetkin personel görevlendirilmiş, gereken altyapı, donanım ve olanaklar sağlanmıştır.

Özdeğerlendirme raporunda eğitimin sürdürülmesi için idari ve teknik destek sağlayan yapılanmalar tanımlanmalı ve bu birimlerde görevli personelin belirlenmiş görev ve sorumlulukları açıklanmalıdır.

Ziyarette değerlendirme unsuru: İlgili birimler yerinde görülerek personelle görev ve sorumlulukları hakkında görüşülmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için a) öğrenci işleri birimi ile idari ve teknik destek sağlayan diğer birimlerin iş akışlarının ve b) görevli personelin iş tanımlarının sunulması gereklidir.

6.3. BELGELEME VE ARŞİV SİSTEMİ

Eğitimle ilgili tüm planlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerini kapsayan karar, rapor ve diğer belgelerin geriye dönük izlenebilmesini sağlayan düzenli belgeleme ve arşiv sistemi bulunmaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda fakülte tarafından eğitim süreçlerinde üretilen hangi belgelerin arşivleneceği ve arşivlenme süreleri ile arşiv belgelerinin saklanma yöntem ve koşulları ile gereğinde ulaşılabilirliğini sağlayan yöntem ve mekanizma açıklanmalıdır.

Ziyarette değerlendirme unsurları: Arşiv ve ilişkili mekanlar yerinde görülerek değerlendirilmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için kurumsal arşiv yapılanması tanımlanmış olmalıdır. Bu bağlamda a) arşiv hizmetlerinin yürütülmesi için kuralların belirlendiği yönerge veya benzeri bir belgenin, b) arşivin elektronik altyapı ve yazılım unsurları dahil fiziksel yapısına ilişkin açıklamanın sunulması gereklidir.

6.4. TIP EĞİTİMİ BİLİMİ DESTEĞİ

Tıp eğitimi disiplininin bilgi birikiminden eğitimle ilgili süreç ve kararlarda yararlanılmasını sağlayan, görev tanımları ve sorumlulukları izlenebilen kurumsal veya akademik yapılar bulunmaktadır¹⁰.

- Eğitim programlarının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi için tıp eğitimi disiplininin bilgi birikiminden fakülte içinde nasıl yararlanılacağı belirlenmiş ve uygun insan gücü istihdamı sağlanmıştır.
- Bu yararlanım, program geliştirme, öğretimin tasarımı, eğitici gelişimi, program değerlendirme, eğitim teknolojisi, eğitim araştırmaları gibi alanları kapsamaktadır.

Özdeğerlendirme raporunda fakültede adı geçen kurumsal (örn. Tıp Eğitimi birimi) veya akademik yapının (örn. Tıp Eğitimi Anabilim Dalı) varlığı, bu yapının eğitim karar ve süreçlerinde nasıl destek sunduğunu açıklanmalıdır. Mevcut kadro ve özellikleri sunulmalıdır. Tıp eğitimi alanında varsa yürütülen kurumsal proje, eğitim, çalışma, yayın vb. çalışmalar gösterilmelidir.

Ziyarete değerlendirme gereği: ÖDR’de Tıp Eğitimi disiplini ile ilgili destek sağladığı belirtilen görevlilerle, diğer standart görüşmeler yeterli olmaz ise, görev yaptıkları alanlarda ayrıca yüz yüze görüşme yapılmalıdır.

Standardın karşılanması için a) fakültenin eğitimini yürütürken tıp eğitimi ile ilgili bilgi birikiminden yararlanmasına olanak sağlayacak yapılanmaya ait açıklama, b) bu yapının görev tanımları ve c) bu yapıya yapılan atama ve görevlendirmelere ilişkin bilgi ve belgelerin sunulması gereklidir.

6.5. MALİ KAYNAK VE OLANAKLAR

Eğitimin sürdürülmesi ve geliştirilmesi için gerek duyulan mali kaynaklar yıllık olarak belirlenmiş ve temini için planlamalar yapılmıştır.

- Fakülte, eğitim programının özellikleri ve mevcut öğrenci sayısını göz önünde bulundurarak, eğitim programının uygulanması ve sürdürülebilirliği için zaman, malzeme, iş gücü ve finansal maliyetini belirlemiştir.
- Eğitimde görevli akademik ve idari personel giderleri dışında ayrıca, eğitimde kullanılan dayanıksız (eldiven, enjektör vb.) ve dayanıklı (maket vb.) sarf malzemeleri ile simüle hasta ücretlendirmesi, öğrencilerin ulaşımı (birinci basamak gezisi gibi), sağlık önlemleri (aşılama gibi), basım ve benzeri tüm unsurların maliyeti belirlenmiş, öğrenci sayısına göre tanımlanmış ve eğitimle ilgili yatırımlarda gerçekçi bütçe planlamasında kullanılabilmektedir.
- Fakültenin mali kaynaklarının sürekliliğini sağlayacak, stratejik planı ile uyumlu bir mali kaynak planı vardır.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin özelliği (kamu, vakıf) doğrultusunda eğitimle ilgili mali kaynakları, mali kaynak hesaplamasını nasıl yaptığı, mali kaynak teminini nasıl sağladığı açıklanmalıdır. Fakülte öğrenci başına her dönemin ve toplam eğitim süresinin yaklaşık güncel maliyetini hesaplamış olmalıdır. Farklı kaynaklardan (BAP, Proje, Sponsor) eğitime mali kaynak sağlıyor ise, bunların içerikleri ve sürekliliğinin sağlanmasına yönelik açıklamalar yapmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) fakültenin son üç eğitim-öğretim dönemine ait maliyet analizi* bulunmalıdır. Bu analizde eğitimde gereksinim duyulan kaynaklar ve mali karşılıklarının ayrı kalemler şeklinde ortaya konduğuna ilişkin bilgi ve belgeler sunulmalı, b) mali kaynakların sürdürülmesi ve geliştirilmesi ile ilgili plan ve hedefler açıklanmalıdır.

* 2025 standartlarının uygulamaya girmesinden sonraki üçüncü yıldan itibaren geçerlidir.

6.6. EĞİTİM-ÖĞRETİMİN BAŞKA KURUMLARIN İŞBİRLİĞİ İLE YÜRÜTÜLMESİ*

Eğitim-öğretimin iş birliği yapılan birim veya sağlık kurumlarında¹² sürdürülen kısımları için eğitimler yapılandırılmış, kurumlar arası koordinasyon ve organizasyon tanımlanmıştır.

- Eğitimlerin sürdürülmesinde fakülte dışında iş birliği sağlanmış birimlerden ve sağlık kurumlarından yararlanılıyorsa, buralarda yürütülen eğitsel etkinlikler fakültenin eğitim programına ve kendi kurumsal ilke ve yaklaşımına uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

* İş birliği yapılan kurum bulunmuyorsa bu standart BULUNMADIĞI BELİRTİLEREK yanıtlanacaktır.

Özdeğerlendirme raporunda iş birliği sağlanmış birim veya sağlık kurumlarıyla yapılmış geçerli/güncel protokoller sunulmalıdır. Eğitimin iş birliği sağlanan kurumlarda yürütülen kısımları belirtilmeli, eğitimin yönetimi, uygulanması ve öğrencilerin değerlendirilmesinden kimlerin sorumlu olduğu, yürütme ve koordinasyonun nasıl sağlandığı açıklanmalıdır.

Ziyarette değerlendirme gereği: Mümkünse kurum dışı eğitim mekanları ziyaret edilmeli ve eğitimcilerle görüşülerek ÖDR' deki bilgilerle karşılaştırılarak değerlendirilmelidir.

Standardın karşılanabilmesi için iş birliği yapılan kurum(lar)la güncel ve geçerli protokol(ler) bulunmalı ve söz konusu protokol(ler)de a) kurumların iş birliğinden sorumlu birimleri, b) tarafların beklenti, görev ve sorumlulukları, c) öğrencilerin kazanımları ile d) içerik ve sürecin amaca uygunluğu açısından izlenip değerlendirildiğine ilişkin kanıtların bulunması gereklidir.

6.7. OLAĞANDIŞI DURUMLARDA EĞİTİMİN SÜRDÜRÜLMESİ

Olağandışı durumlarda¹² eğitimin sürdürülebilir olması için gerekli yasal düzenlemeler, donanım ile teknik ve idari personel planlaması bulunmaktadır.

- Fakülte olağandışı durumlarda eğitimin en az aksamayla sürdürülebilmesini sağlayacak önlemleri almış, diğer kurumlarla gerekli iş birliklerini oluşturmuştur.
- Olağandışı durumlar için oluşturulan strateji belgesi, farklı durumlarda yürütülecek uygulamaları içerecek şekilde, çok yönlü olarak düzenlenmiştir.

Özdeğerlendirme raporunda fakültenin olağandışı durumlarda eğitimi sürdürmek için gerekli altyapı ve personel kaynağı; yönetmelik, yönerge, rehber ve görevlendirmeler gibi kurum içi yasal düzenlemeler ve diğer kurumlarla yapılan protokoller temelinde planlanmış kurumsal iş birlikleri açıklanmalıdır.

Standardın karşılanabilmesi için a) olağandışı durumlarda eğitimin sürdürülebilmesi için oluşturulmuş kurumsal strateji belgesi, b) kurumsal donanım, teknik ve insan kaynağının dökümü ile c) diğer kurum ve kuruluşlarla yapılmış protokollerin sunulması gereklidir.

EK TABLOLAR

EK Tablo 1 – (Standart 4.1. Fakülte, eğitim programında yer verilen eğitimleri sürdürecekt nitelikte, yeterli sayı ve farklı uzmanlık alanlarını kapsayan akademik kadroya sahip olmalıdır.)

	Anatomi	Fizyoloji	Genel Cerrahi	Pediyatri	Diğer**
Öğretim üyesi iş gücü (mevcut sayı x yıllık hizmet süresi)					
Teorik ders					
Uygulamalı ders					
Grup çalışması					
Sınav görevi					
Kurul görevi					
Koçluk-Danışmanlık					
Diğer***					

* Bir eğitim etkinliği (teorik ders, uygulama gibi) ya da eğitimle ilgili bir görev (sınav gözetmenliği, kurul üyeliği, danışmanlık gibi) kaç öğretim elemanı kaç ders saati/saat görev yapıyorsa çarpanı kişi-saat olarak yazılır. Herhangi bir AD sorumluluğundaki dersler için örnekleme yapılacak olursa:

- **TEORİK** dersler için bir akademik yılda AD'nin tüm öğretim üyeleri toplam 26 ders saati görev yapıyorlarsa, teorik ders satırının ilgili AD sütunu ile kesiştiği göze "26" yazılır.
- **UYGULAMALI DERSLER** için bir akademik yılda AD'nin tüm öğretim üyeleri toplam 8 ders saati görev yapıyorlarsa ve her uygulamada 2 öğretim üyesi ve 4 asistan görev yapıyorsa,

2 x 8= 16 kişi saat (ÖÜ), 4 x 8= 32 kişi-saat (asistan), 16 + 32= 48 kişi-saat

Uygulamalı ders satırının ilgili AD sütunu ile kesiştiği göze "48 (16 ÖÜ - 32 asistan)" yazılır.

- Gruplar halinde aynı anda (hasta başı, PDÖ grupları gibi) ya da aynı eğitimin birden çok gruba tekrarlanarak (uygulama grupları, teorik ders grupları gibi) uygulandığı durumlarda ilk hesapta elde edilen saat-kişi değeri grup ya da tekrar sayısı ile çarpılarak yazılır. Örneğin yukarıdaki uygulama iki öğrenci grubunda tekrarlanıyorsa "96 (32 ÖÜ - 64 asistan) yazılır.

** Eğitimde görev alan tüm anabilim dalları, varsa kurum dışından görevlendirmeler için ayrı sütunlar eklenmelidir.

*** Eğitimle ilgili tüm eğitim etkinlikleri ile sınav, kurul toplantısı, danışmanlık vb. bütün görevler ayrı ayrı satırlara yazılmalıdır.

Ek Tablo 2. (Standart 5.2 - *Fakülte, öğrencilerin eğitim programı ile öngörülen yeterlik ve yetkinlikleri kazanabilmeleri ve eğitim programının planlandığı şekilde uygulanması için gereken sayı ve çeşitlilikte klinik disiplin yapılanması, klinik eğitim ortamları ve hasta çeşitliliğini sağlamaktadır.*)

Eğitim amaçlı kullanılan ortamlar (Örnekler aşağıda sunulmuştur. Size özel başka eğitim ortamları varsa sütunun altına ekleyebilirsiniz)	Kapasite*	Programda kullanıldığı yerler**	Başka eğitim kurumları / programları kullanıyor mu***
Amfi			
Derslik			
Anatomi Laboratuvarı			
Multidisiplin Laboratuvarı			
Histoloji Laboratuvarı			
Patoloji Laboratuvarı			
Mikrobiyoloji Laboratuvarı			
Beceri Laboratuvarı			
Diğer*****			

* Altyapı ögesinden bir seferde yararlanabilen en çok öğrenci sayısı yazılmalıdır.

** Altyapı ögesinin kullanıldığı program unsurları (yıl, faz, blok, disiplinler) burada yazılmalı, tüm öğrenciler tek seferde yararlanamıyor birden çok grup halinde kullanılıyorsa, standarda yanıt metninde grup büyüklüğü, grup sayısı, ögeyi kullanmayan öğrenci gruplarının o saatte ne yaptığı açıklanmalıdır.

*** Eğitim kurumunun başka programları altyapı ögesini kullanıyorsa (örn sağlık bilimleri vb) tabloda yazılmalı, her ayrı program için eğitimi kimin verdiği, kaç kişinin, kaç grup ve defada yararlandığı ve toplam kullanılan yıllık ders saati açıklama metninde verilmelidir.

¹Öğrencilerin ve çalışanların iyilik hali; bir öğrenme ortamındaki öğrenenlerin, eğitimcilerin ve diğer bireylerin genel zihinsel, duygusal, sosyal ve fiziksel sağlığını ifade eder. Okullar, olumlu ilişkileri ve fiziksel etkinlikleri teşvik ederek, güvenli ve kapsayıcı bir ortam sağlayarak, psikolojik destek unsurlarını oluşturarak iyilik halinin sağlanmasına yardımcı olabilirler. Söz konusu iyilik hali, akademik başarı, kişisel gelişim ve genel olarak kişinin yaşantısında önemli role sahiptir.

İyilik hali temel olarak duygusal, psikolojik, bilişsel, sosyal ve fiziksel iyilik hali olarak beş boyutta incelenebilir.

Duygusal iyilik hali; öğrenme ortamında kendini güvende ve desteklenmiş hissetme, kaygı ve zorluklarla uygun şekilde başa çıkabilmeyi içerir.

Psikolojik iyilik hali; danışmanlık ve psikolojik destek hizmetlerine erişimi, stresle başa çıkma eğitimlerini ve öz yeterliğin desteklenmesini ifade eder.

Bilişsel iyilik hali; öğrenme etkinliklerinden keyif almak ve motive hissetmeyi, eğitim sürecinde yaratıcı olmak ve problem çözmek için uygun fırsatlara sahip olmayı ve süreç içinde yaşanan akademik güçlüklerin yönetilebilir olmasını tanımlar.

Sosyal iyilik hali; kişilerarası beceriler ve arkadaşlıklar geliştirmeyi, bulunduğu eğitim ortamına aidiyet duygusu taşımayı ve diğer bireylerle olumlu iletişim ve iş birliği içinde olmayı kapsar.

Fiziksel iyilik hali; güvenli ve rahat bir eğitim ortamında doğru beslenme, fiziksel etkinlikler ve dinlenme olanaklarına erişim ile sağlık gereksinimleri için desteklenmeyi içerir.

² Eğitim programının yapısı, tıp fakültesinin belirlemiş olduğu amaç ve hedefleri doğrultusunda hedef grubuna sunacağı eğitimi, mevcut kaynaklarını en etkin şekilde kullanarak hangi içerik ve derinlikte, hangi öğrenme-öğretme ve ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanarak nasıl bir takvim içinde düzenlediğini tanımlar. Bu yapı, öğretim planı yanı sıra danışmanlık mekanizması, eğitimde kullanılacak temel ve yardımcı eğitim materyalleri, alan dışı program etkinlikleri, kullanılıyorsa eğitim alanında iş birliği yapılan kurumlara ilişkin kaynak ve etkinlikleri de içerir.

³ Eğitim programının evre ve bileşenleri (faz, dönem, blok, kurul, staj vb.)

Evre veya Faz, eğitim programının yapılandırılması doğrultusunda belirlenen program aşamalarını tanımlar. Ülkemizde yaygın olarak tanımlanan evreler “klinik öncesi eğitim” (genellikle tıp eğitiminin ilk üç yılını kapsar), “klinik eğitim” (genellikle tıp eğitiminin dört ve beşinci yıllarını kapsar) ve “intörnlük veya aday hekimlik eğitimi” (genellikle tıp eğitiminin altıncı yılını kapsar) olmak üzere üç ana faz veya evre şeklinde düzenlenmektedir.

Dönem, bir eğitim-öğretim yılı içinde yer alan akademik eğitimin yürütüldüğü zaman dilimini tanımlar.

Evre/faz ve dönem eğitim programının aşamalarını tanımlarken, evre/faz ve dönemleri oluşturan öğretim üniteleri program bileşenleridir. Bunlar blok veya ders kurulu veya staj veya staj bloğu şeklinde düzenlenebilir.

Blok veya Ders Kurulu; tıbbi bilimlerde belli bir alan veya tema etrafında ilgili disiplinlerin dersler ve uygulamalarla entegre şekilde öğrenilmesi amacıyla oluşturulan program bileşenidir. İç Hastalıkları Bloğu, Nörolojik Bilimler Bloğu veya Kas İskelet Ders Kurulu, Solunum ve Dolaşım Ders Kurulu gibi.

Staj veya staj bloğu; Öğrencilerin, genellikle klinik bilimlerde, bir öğrenme alanında gerçek ortamda doğrudan uygulamalar üzerinden deneyime dayalı öğrenmelerinin hedeflendiği program bileşenidir.

4 Hedeflenen kazanımlar, Yetkinlikler ve Yeterlikler

Kazanım veya öğrenme kazanımı (learning outcome); öğrencilerin öğrenme sürecinin sonunda sahip olması beklenen nitelikleri tanımlardır. Diğer bir ifade ile, neyi bilmeleri, anlamaları veya yapabilmeleri gerektiğini tanımlayan ifadelerdir. Öğrenme süreci, ders, blok veya ders kurulu, staj veya staj bloğu olabilir. Etkili bir program tasarımı, programın bütünü ve her bileşeni için belirlenen amaç doğrultusunda sonuca odaklanarak o öğrenme sürecini başarı ile tamamlayan öğrencilerin kazanması hedeflenen mesleki bilgi, beceri, tutum veya yeterliklerin kazanımlar olarak tanımlanmasını gerektirir.

Yetkinlik (capability), belli bir görev veya uygulamanın etkili şekilde gerçekleştirilebilmesi için gerekli davranış tanımlar; **yeterlik (competency),** bu davranışın istenen düzeyde (başlangıç, uzman vb.) gerçekleştirilmesi için gereken ustalık düzeyini tanımlar.

Tıp fakülteleri, öğrencilerinin mezuniyet aşamasında sahip olmaları beklenen mesleki yetkinlikleri belirler ve eğitim programlarını her mezunun tüm yetkinlikleri hedeflenen yeterlik düzeyinde kazanmasını sağlayacak şekilde tasarlarlar. Mezuniyet kazanımı olarak tanımlanan bir yetkinlik için, eğitim sürecinin farklı aşamalarında (klinik öncesi, klinik, intörnlük vb.) farklı yeterlik düzeyleri tanımlanabilir. “Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı”nda (UÇEP) ulusal yetkinlikler ve yeterlikler tanımlanmıştır.

5 Bağımsız yürütülen öğrenme süreçleri, öğrenenlerin kendi öğrenme deneyimlerini kendilerinin planladıkları ve yönettikleri süreç ve yöntemleri tanımlar. Bu süreçte öğrenen, belirlediği öğrenme hedefleri doğrultusunda öğrenme stratejilerini belirler ve öğrenme materyallerini seçer. Tıp eğitiminde bağımsız yürütülen öğrenme süreçlerinin sık kullanılan örnekleri; kendi kendine çalışma, refleksiyon, öğrenme günlüğü çalışması, bireysel klinik olgu çözümlemesi, makale değerlendirme ve bireysel araştırma projeleridir.

6 Öğrencinin öğrenme sorumluluğunu üstlendiği uygulamalar, öğrencilerin öğrenmede aktif rol aldıkları, öğrenme sürecine ve yönetimine aktif bir şekilde katılmalarına olanak sağlayan etkinliklerdir. Bu etkinliklerde genellikle öğrenme hedeflerini belirlemek, materyal seçmek ve süreci izlemekten öğrenciler sorumludur.

Tıp eğitiminde öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu üstlendiği uygulamaların sık kullanılan örnekleri probleme dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme, ters yüz sınıf, takıma dayalı öğrenme, meslekler arası eğitim gibi öğretim yöntemleridir.

7 Topluma Dayalı Eğitim veya Toplum Temelli (community-based) eğitim; eğitim programının toplumun öncelikli sağlık sorunlarını içermesi ve eğitimin üçüncü basamak sağlık kurumları (fakülte hastaneleri) dışındaki sağlık hizmetlerinin sunulduğu ortamlarda ve toplum içinde gerçekleşmesidir.

8 Program matrisi; bir eğitim programının bileşenlerinin sistematik şekilde ilişkilendirildiği tablo, şema, çalışma sayfası vb. gibi düzenlenmiş belgedir. Bir eğitim programının temel bileşenleri; kazanımlar, içerik, öğretim yöntemleri ve ölçme değerlendirme yöntemleridir. Program matrisi hedeflenen her kazanımın nasıl başarılabileceğini görselleştirir. Öğretimin planlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde kullanılan bir araçtır.

9 Ölçme değerlendirme uygulamalarının öğrenmeye desteği; ölçme ve değerlendirme süreçlerinden öğrenme süreçlerini analiz etmek, iyileştirme ihtiyaçlarını ortaya koymak ve hedef belirlemek maksadıyla nasıl yararlanılabileceğini tanımlar. Bu destek; ölçme ve değerlendirme sonuçları temelinde öğrenciye ayrıntılı geri bildirim vererek öğrencinin güçlü yönleri ve geliştirilmesi gereken yönlerinin belirlenmesine yardımcı olmak, öğrencinin öğrenme ihtiyacı bulunan alanları ortaya koymak, etkili ölçme yöntemleri kullanarak öğrencilerin öğrenmeye olan motivasyonlarını artırıp başarılı olma konusunda teşvik etmek, eğitimciler

öğrenci başarıları temelinde öğretim yöntem ve içerikleri ile öğretim materyallerini gözden geçirme fırsatı sağlamak şeklinde olabilir.

¹⁰ **Eğitim Yönetimine Destek Sağlayacak Kurumsal veya Akademik Yapılar;** tıp eğitimi programlarının etkin bir şekilde yürütülmesi için gerekli olan yapı ve organizasyonları ifade eder. Bu yapılar, eğitim süreçlerini destekler ve yönlendirir.

Kurumsal Yapılar, eğitim kurumlarının yönetimi ve organizasyonundan sorumlu yönetim birimleridir. Dekanlık, dekan yardımcılıkları, eğitimle ilgili kurul ve komisyonlar kurumsal yapılar arasında sayılabilir.

Akademik Yapılar, eğitim-öğretim süreçlerinin yürütülmesinde rol oynayan birimlerdir. Bölüm başkanlıkları, anabilim ve bilim dalı başkanlıkları akademik yapılardır.

Destek Yapılar, öğrencilerin ve öğretim üyelerinin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan idari destek birimleridir. Öğrenci işleri, Kütüphane, Bilgi İşlem Merkez Başkanlığı gibi yapılar destek yapılara örnek verilebilir.

¹¹ **İş birliği yapılan birimlerde eğitimin yürütülmesi,** ana eğitim kurumu dışında yer alan ancak eğitimin yürütülmesi amacıyla iş birliği yapılan birimlerdeki eğitim uygulamalarını tanımlar. Bu birimler hastaneler, sağlık merkezleri, araştırma enstitüleri veya diğer eğitim ya da sosyal hizmet kurumları olabilir. İş birliği yapılan birimler öğrencilere uygulama, klinik deneyim veya araştırma fırsatları sunarak eğitim sürecine katkıda bulunurlar. Eğitimin istenen düzeyde gerçekleşebilmesi için, iş birliği yapan taraflar arasında ilke ve yöntemleri tanımlayan kurumlar arası bir anlaşma gerekir.

¹² **Olağan dışı durumlar;** eğitim süreçlerinin aksamasına ve kesintiye uğramasına neden olabilen, normal işleyişin dışında, planlanmamış ve genellikle acil müdahale gerektiren olaylardır. Fiziksel altyapıya zarar veren deprem, yangın gibi doğal afetler, fiziksel olmayan eğitim materyallerine veya eğitim yönetimi sistemlerine erişimi aksatan teknik arızalar, pandemi ve salgın gibi sağlık krizleri, terör olayları ve sabotaj gibi güvenlik tehditleri, eğitim ortamında acil durum planlarının devreye girmesine neden olabilir. Olağan dışı durumun türü, büyüklüğü ve süresini göz önüne alarak farklı durumlarda eğitimin sürdürülebilmesi çok boyutlu kurumsal planlama gerektirir.